

Aan de gemeenteraad van Beesel

Reuver: 24 november 2020
zaaknummer: 0889222287
onderwerp: Raadsinformatiebrief haalbaarheidsonderzoek circulair ambachtscentrum

Geachte leden van de raad,

Op 8 november 2018 heeft uw raad de motie 'Kringloopwinkel' aangenomen. In deze motie gaf uw raad ons de opdracht te onderzoeken of een kringloopwinkel in de gemeente Beesel haalbaar zou zijn.

Reeds eerder informeerden wij uw raad in onze raadsinformatiebrieven van 25 maart 2019 (Haalbaarheidsonderzoek Kringloopwinkel), 4 november 2019 (RIB start haalbaarheidsonderzoek motie Kringloopwinkel) en 4 mei 2020 (RIB haalbaarheidsonderzoek Circulair Ambachtscentrum) over het onderzoeksproces. Daarnaast hebben wij uw raad bijgepraat over ons onderzoek en de vorderingen daarvan tijdens de werkvergaderingen van 13 februari en 5 juni 2020.

Verbreding onderzoeksoopdracht

In genoemde raadsinformatiebrieven informeerden wij uw raad reeds, dat wij uw opdracht hebben verbreed en hebben onderzocht of het mogelijk is een Circulair Ambachtscentrum te realiseren in onze gemeente. Een lokaal samenwerkingsverband waarbij partijen zoals milieupark, kringloop, sociaal domein en onderwijs intensief met elkaar samenwerken met als doel grondstoffen, materialen en producten zo hoogwaardig mogelijk in de grondstofketen in te zetten.

Onze reden voor verbreding van de onderzoeksoopdracht was meerledig. Enerzijds willen we een efficiencyslag en een verdere professionalisering op ons milieupark doorvoeren, anderzijds streeft de Rijksoverheid naar een volledig circulaire economie in 2050 die in 2030 voor de helft gerealiseerd moet zijn. Een meer circulaire economie draagt fors bij aan het terugdringen van CO₂-emissies¹ (o.a. bij het delven van grondstoffen, productie en transport). De Rijksoverheid streeft naar een landelijk dekkend netwerk van Circulaire Ambachtscentra in 2030 is een van de wegen die het Rijk hiertoe bewandelt. Daarnaast biedt een Circulair Ambachtscentrum mogelijkheden voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en kansen voor verbinding, bijvoorbeeld met het onderwijs.

¹ Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 45% van de wereldwijde CO₂-emissie kan worden vermeden door anders om te gaan met onze goederen (bron: "Completing the picture how the circular economy tackles climate change", Ellen MacArthur Foundation, 2019).

Kijk voor
actuele openingstijden
op onze website
www.beesel.nl

Raadhuisplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

BNG 28.50.00.780

IBAN: NL50BNGH0285000780

BIC: BNGHNL2G

KvK nummer: 14130743

Het onderzoeksproces

Het onderzoek is onder regie van adviesbureau KplusV eind 2019 opgestart. Uitgangspunt voor het onderzoek was een publiek/private-samenwerking tussen de gemeente Beesel (milieupark), WiJo en kringloopwinkel Emmaus Perspectief waarbij de samenhangende functies en activiteiten op één plek plaats zouden vinden.

Daarnaast hebben we ook contact gehouden met Stichting Primula die in mei 2020 gestart is met een kringloopwinkel in de gemeente Beesel. Zij gaven destijds aan een zelfstandige koers te willen varen. Ook het Grescollege en het Repair Café zijn betrokken bij het onderzoek, maar maken geen essentieel onderdeel uit van het onderzoek naar de haalbaarheid van het scenario.

Lopende het onderzoek kwamen naar voren dat bij de betrokken partijen weinig draagvlak was voor het geschetste scenario op één locatie. Men gaf aan de voorkeur te geven aan een splitsing van de functies reparatie, ambacht en verkoop (kringloop) van de functies inname, sortering, demontage en bewerking (milieupark). Het verdelen van de functies over meerdere locaties werd - naast onderlinge verbinding en samenwerking - het hernieuwde uitgangspunt van het verdere onderzoek.

Resultaten onderzoek

Genoemd concept is onderzocht op drie aspecten: juridische haalbaarheid, organisatorische haalbaarheid en economische haalbaarheid. De conclusie van het onderzoek is dat met de beoogde partners en hun wensen en uitgangspunten een Circulair Ambachtscentrum in Beesel op dit moment niet haalbaar is.

Juridisch

In bovenstaand concept leveren Emmaus Perspectief en WiJo Reuver een dienst aan de gemeente Beesel in ruil voor een financiële vergoeding. Omdat partijen voornemens zijn om voor lange tijd samen te werken stijgt de opdrachtwaarde tot boven de grens van Europese aanbesteding. De gemeente mag de opdracht daarom niet direct aan de beoogde partijen verstrekken, maar zal dit openbaar moeten aanbesteden. Mits de waarde van de dienstverlening onder de aanbestedingsdrempel blijft, kan er wel een pilot uitgevoerd worden. Dit bleek echter niet voor alle partijen een haalbare optie. Er moeten dan immers ontwikkelkosten gemaakt worden, terwijl onzeker is of men op termijn ook de uitvoerende partner is.

Organisatorisch

Emmaus Perspectief wil direct bij aanvang een groot pand waarin ambacht, horeca en winkelverkoop zijn gebundeld. De gemeente geeft er de voorkeur aan om kleiner te beginnen en dit in de loop der tijd uitbouwen. Dit heeft als voordeel dat er met een beperktere financiële investering kan worden gestart. Hiervoor ontbrak het draagvlak bij Emmaus Perspectief.

Economisch

Een Circulair Ambachtscentrum kan mede door zijn veelzijdigheid een belangrijke verbindende schakel zijn in een gemeente. Deze kansen laten zich echter niet altijd eenvoudig uitdrukken in geld. Ook kost het naar verwachting tijd voor de positieve effecten duidelijk zichtbaar zijn. De meeste kosten lopen daarmee voor de baten uit.

Een deel van de beoogde werkzaamheden wordt verricht door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Emmaus Perspectief wil dit invullen met dagbestedingstrajecten (WMO-gelden), waarvoor zij de begeleiding verzorgt. Emmaus geeft aan minimaal 40 begeleidingsuren per week nodig te hebben en vraagt de gemeente om een toezegging van deze uren. De mensen die hiervoor in aanmerking komen zijn echter al geplaatst bij andere bedrijven en daarmee niet voorhanden. De gevraagde financiële vergoeding voor begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kan de gemeente daarom niet toezeggen.

Er is een groot pand in Reuver dat Emmaus Perspectief zou willen betrekken. Volgens Emmaus zijn andere alternatieve locaties niet geschikt. Het beoogde pand is niet te huur en dient te worden aangekocht. Het pand is niet geschikt om direct te betrekken en dient volledig te worden gerenoveerd. Emmaus vraagt ons de kosten voor deze renovatie van circa € 1.500.000 voor onze rekening te nemen. Een toezegging hierop willen wij niet geven.

Het oprichten van een Circulair Ambachtscentrum in de gemeente Beesel is op basis van de huidige wensen en uitgangspunten daarom op dit moment niet haalbaar.

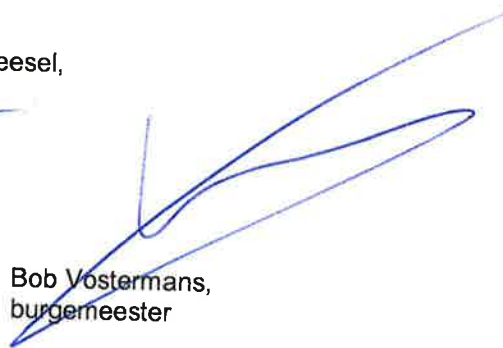
Hoe gaan we verder?

We bevinden ons in een situatie waarin ons milieupark niet voldoet aan de milieuwetgeving en de afvalverwerkingskosten onder hoge druk staan. Om hierin verbetering te brengen en om van afval tot grondstof te komen, zullen we processen efficiënter moeten inrichten. De wijze waarop wij dit gaan doen en wat de kosten hiervoor zijn, leggen wij uw raad in het eerste kwartaal van 2021 voor.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Beesel,

Rick Nillesen,
secretaris

Bob Vostermans,
burgemeester

